

TALEPUNKT

Samråd i Udenrigsudvalget om IFU's brug af skattely lande
Tirsdag d. 5. december 2017

Tak for invitationen til dette samråd, som giver os mulighed for at få en grundig og mere nuanceret drøftelse af disse væsentlige problemstillinger. Der er stillet en række spørgsmål på baggrund af Danwatch's analyse om IFU's investeringer gennem tredjeland jurisdiktioner, der betegnes som skattely, og jeg vil svare samlet på spørgsmålene.

Jeg vil gerne indlede med at sige, at skatteundgåelse er helt uacceptabelt. Det er regeringens klare politik, og regeringen gør i øjeblikket meget i bl.a. OECD og EU regi for at få skattely lande til at efterleve internationale regler og standarder.

Ligesom alle andre skal IFU, og de investorer og virksomheder IFU samarbejder med, overholde skattelove og betale skat der hvor de har deres økonomiske aktiviteter. Det har jeg fuld tillid til er tilfældet. De investorer og virksomheder IFU samarbejder med skal derimod ikke betale dobbeltskat.

Problemet er, at de reguleringsmæssige rammebetingelser, herunder omkring dobbeltbeskatning, investorbeskyttelse mv, er utilstrækkelige i en række udviklingslande. Derfor er udviklingsfinansieringsinstitutioner, som IFU, til tider nødt til at investere indirekte igennem investeringsfonde, der er registreret i tredjelands jurisdiktioner, der ofte betegnes som skattely.

Det er mit indtryk, at stort set alle internationale og nationale udviklingsfinansieringsinstitutioner af ovennævnte grunde gør brug af disse strukturer. Det er ikke et forsøg på skatteundgåelse. Det er derimod et redskab til at sikre, at vigtige og bæredygtige investeringer i udviklingslande rent faktisk kan gennemføres - så der skabes økonomisk vækst, jobs og beskæftigelse - og så der kan betales skat lokalt.

IFU's investerings- og skattepolitik

Der er for mig at se behov for at få nuanceret problemstillingen. Lad mig derfor sige lidt om IFU's investerings- og skattepolitik.

IFU investerer direkte og indirekte. Langt størstedelen af investeringerne er direkte. Dvs. fra IFU direkte i et selskab i et udviklingsland. I visse situationer er direkte investeringer dog ikke mulige. Det kan skyldes udfordringer med lovgivning, juridisk beskyttelse af fonden eller investorer, dobbeltbeskatning, eller investeringer som kræver specifik ekspertise. I de tilfælde kan løsningen være indirekte investeringer, hvor man så at sige puljer sine investeringer med andre investorer - bl.a. for at sprede risikoen.

Af IFU's godt 200 aktive investeringer er 26 indirekte investeringer som er registreret i tredjelande jurisdiktioner, der kan betegnes som skattely. Hovedparten er fonde, hvor der er behov for eksterne "fund managers" med særlig ekspertise i forhold til særlige tematiske eller geografiske områder. Disse fonde er registreret i tredjelande-jurisdiktioner. Man kan eksempelvis ikke umiddelbart placere fonden i eksempelvis Danmark, da

ikke-danske investorer så risikerer at blive dobbeltbeskattet. Investorerne er derfor nødt til at gå en omvej via et tredjeland for at opnå en almindelig skattesituation, hvor alle investorer er sikre på at undgå dobbeltbeskatning.

IFU's skattepolitik fra 2015 siger klart, at de selskaber som IFU investerer i skal betale skat efter gældende lovgivning, der hvor de har deres økonomiske aktiviteter - dvs. i de udiklingslande, hvor aktiviteterne finder sted. De selskaber og fonde, som IFU investerer i, er således kontraktuelt omfattet af IFU's egen skattepolitik. Det fremgår endvidere af skattepolitikken, at IFU kun kan investere gennem holdingselskaber, som ligger i lande eller territorier, som er "compliant" eller "largely compliant" med de krav om gennemsigtighed og udveksling af information, som stilles af OECD's Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes.

I de tilfælde hvor investeringen forventes at foregå gennem et land som kan betegnes som skattely foretages en særlig grundig analyse. Analysen samt rationale for eventuel anvendelse af tredjelande forelægges altid IFU's investeringskomite, og ved større projekter, eller projekter som har principiel karakter, også for IFU's bestyrelse.

Med hensyn til investeringsfondene er det vigtigt at understrege, at der ikke er relationer mellem de enkelte selskaber i investeringsfondens portefølje. Investeringsfondsstrukturen er derfor meget forskellig fra de strukturer som multinationale selskaber opererer i.

I tillæg til de skatter som de enkelte selskaber i en investeringsfond betaler i udviklingslandene, betaler investorerne også skat i deres hjemlande. Eksempelvis skal danske pensionskasser betale pensionsafkastskat, og pensionskassemedlemmerne beskattes af deres pensionsmidler når de udbetales. Den konkrete investeringsfond, som er registreret i et tredjeland jurisdiktion, betaler ikke skat, og det er ideen med arrangementet. At undgå at betale dobbeltskat, ikke at undgå at betale skat.

Fremadrettet

Løsningen på problemerne med skattelylandene skal først og fremmest findes på internationalt plan. I den forbindelse gøres der hele tiden fremskridt i bl.a. OECD og EU regi. Jeg kan aktuelt nævne rådsmødet i ECOFIN, som netop finder sted i dag, og som kan føre til sortlistning af en række jurisdiktioner, som ikke lever op til EU's krav om gennemsigtighed og rapportering. Herudover henviser jeg til aftalen om styrket indsats mod international skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning, som regeringen og Folketingets øvrige partier indgik i maj i år. Samtidig arbejder vi på, at dansk udviklingsbistand kan bistå udviklingslandene med at styrke nationale skattesystemer.

IFU er faktisk blandt de udviklingsfinansieringsinstitutioner som er kommet langt med udvikling af ansvarlige og transparente skattepolitikker og procedurer, og IFU er anerkendt herfor i NGO miljøet.

Jeg vil samtidig gerne nævne, at Danmark er i en international førerposition indenfor offentlig-privat samarbejde til fremme af ansvarlig

og bæredygtige investeringer i udviklingslande. Udlandet er interesseret i at lære af IFU's erfaringer med at mobilisere kapital fra private institutionelle investorer, herunder pensionskasser. Vi skal sammen med andre lande videreudvikle den indsats. Udviklingslandene har brug for de investeringer da fakta er, at uden privat kapitalmobilisering kan vi ikke nå Verdensmålene.

Jeg tror dog også, at udviklingsfinansieringsinstitutionerne, herunder IFU, vedvarende bør videreudvikle deres politikker og procedurer. Det gælder bl.a. styrkelse af åbenhed og rapportering omkring rationale for investeringer igennem tredjelande jurisdiktioner, samt at styrke rapportering om skattebetalinger. Det vil jeg gerne sige helt klart.

Lad mig slutte af med at sige, at jeg er ærgerlig over, at medieomtalen af IFU's investeringer til tider har været alt for skarpt vinklet og visse steder baseret på faktisk forkerte påstande. Danwatch har erkendt fejl i deres omtale af Silverland fondens landbrugsinvesteringer i Zambia, hvor der var antydninger af skatteundgåelse. Tilsvarende har DR rettet en artikel om Tropical Asia Forest Fund, hvor der meget misvisende blev indikeret en kobling mellem skovafbrænding og fondens investering i Indonesien. Fremadrettet håber jeg på en mere nuanceret medieomtale om problematikken. For min del vil jeg i min fortsatte dialog med IFU, anspore IFU til at fortsætte samarbejdet og dialogen med alle interessenter, og gennemgå IFU's skattepolitik med henblik på en opdatering.